

Применение межпредметных связей на уроках позволило повысить интерес к предмету, поднять мотивацию к познавательному процессу, улучшить качественные показатели обучения физике.

Литература:

1. Еремкин А. И. Система межпредметных связей в высшей школе: аспект подготовки учителя / Еремкин А. И. – Москва : Высшая школа, изд-во Москов. гос. ун-та, 2011. – 152 с.
2. Максимова В. Н. Межпредметные связи и совершенствование процесса обучения : кн. для учителя / В. Н. Максимова. – Москва : Просвещение, 2011. – 143 с.

Специфіка лінгвокраїнознавства і лінгвокраїнознавчий аспект у навчанні української мови як іноземної

Дроздова І.П.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

e-mail: i_p_drozdova@mail.ru

Лінгвокраїнознавчі знання, як відомо, завжди високо цінувалися, але не виділялися як самостійна педагогічна категорія.

Ще в IV столітті нашої ери схоласти відзначали, що не пізнавши життя, не пізнаєш мову, тому при навчанні латинської мови вони описували історичні та соціальні передумови створення літератури Золотого та Срібного століть. Коментарі схоластів були великими й містили відомості з різних галузей – від географії до соціальної поведінки. Лише в кінці XIX і на початку XX ст. на перше місце поряд із навчанням навичкам усного мовлення висувається ознайомлення з реаліями країни мови, що вивчається. [2:6-9.]

Слід ураховувати, що кожна країна має свої лінгвокраїнознавчі особливості, що виявляється, починаючи від різних назв «лінгвокраїнознавства» в кожній країні, до різних концепцій розвитку мови і культури.

Культура в різних її напрямках сприяє формуванню особистості людини. «Іншомовна культура» – усе те, що здатний принести студентам-іноземцям процес оволодіння нерідною мовою в навчальному, пізнавальному, розвивальному й виховному аспектах.

Складовими змісту поняття «іншомовної культури» вважають:

1) сукупність знань про мову, її функції в суспільстві, про культуру країни мови, що вивчається, способи найбільш ефективного оволодіння мовою як засобом спілкування, можливості впливу процесу навчання на особистість студентів, що називають умовним елементом – знання;

2) досвід здійснення мовленнєвої та навчальної діяльності – навчальні й мовленнєві навички;

3) уміння здійснювати всі мовленнєві функції, необхідні для задоволення своїх потреб і потреб суспільства;

4) досвід емоційного ставлення до процесу оволодіння іншомовною культурою до викладача і товаришів як мовних партнерів, до мови як навчального предмета, ролі мови в житті суспільства – досвід, звернений на систему цінностей особистості, тобто мотивація до вивчення мови.

Усі ці завдання вирішує така дисципліна, як лінгвокраїнознавство, зокрема аспект методики викладання української мови як іноземної, в якому досліджуються проблеми вивчення мови й ознайомлення студентів-іноземців із новими для них культурою і соціальними реаліями України.

Лінгвокраїнознавство – напрям, що, з одного боку, включає в себе навчання мови, а з іншого, дає певні відомості про країну мови, що вивчається. Отже, головна мета лінгвокраїнознавства – забезпечення комунікативної компетенції в актах міжкультурної комунікації, насамперед через адекватне сприйняття мови співрозмовника й розуміння оригінальних текстів українською мовою.

На теренах колишнього СРСР лінгвокраїнознавство веде свій початок із 70-х років XX століття. Його основоположниками є Є. Верещагін і В. Костомаров, які і ввели в практику термін «лінгвокраїнознавство» [3:10]. Вони дали наступне визначення лінгвокраїнознавства: «лінгвокраїнознавство – це аспект викладання російської мови іноземцям, в якому з метою забезпечення комунікативності навчання та для вирішення освітніх і гуманістичних завдань лінгводидактично реалізується кумулятивна функція мови і здійснюється акультурація адресата,

причому методика викладання має філологічну природу – ознайомлення здійснюється через посередництво російської мови та в процесі її вивчення» [1:22]

Е. М. Верещагін і В. Р. Костомаров, виділивши такі основні функції лінгвокраїнознавства – комунікативну, кумулятивну (накопичувальну) і директивну (спрямовальну, що впливає на формування особистості), заклали основи лінгвокраїнознавства як засобу формування особистості, що вивчає іноземну мову. Відомий афоризм радянського психолога Б. Ананьєва, висловлений Є. Верещагіним і В. Костомаровим: «особистість – це продукт культури», необхідно уточнити: «особистість – це продукт як мови, так і культури» [1:7].

Специфіка предмету «Українська мова як іноземна» передбачає набуття студентами комунікативної компетенції, тобто здатністю спілкування українською мовою. Усе це неможливо без залучення культурознавчого і лінгвокраїнознавчого компонентів. Лінгвокраїнознавчий аспект сприяє виробленню уявлення про «стереотипи національного мислення» і «національної психології адресата». Це аспектом методики викладання іноземних мов, в якому досліджуються прийоми вивчення мови й ознайомлення студентів-іноземців із новою для них культурою.

Отже, вивчення мови перебуває в тісному зв'язку з культурою народу – носія цієї мови. Завдання викладача української мови як іноземної полягає не тільки в тому, щоб навчити володіти мовленнєвими засобами, а й способами спілкування на міжкультурному рівні, сформувати навички й вміння аналітичного підходу до соціальної природи мови.

Література:

1. Верещагин Е. М., Костомаров В. Р. Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. 4-е изд., испр. и доп. – М.: Русский язык, 1990. – 246 с.
2. Гурикова Ю. С. Понятие лингвострановедения и возможности лингвострановедческого подхода в обучении иностранного языка [Текст] // Педагогическое мастерство: материалы V междунар. учебн. конф. (г. Москва, ноябрь 2014 р.). – М.: Буки-Веди, 2014. – С. 6-9].
3. Костомаров В. Р. Американская версия лингвострановедения (обзор концепции культурной грамотности) // Русский язык за рубежом. – 1989. – № 6. – с. 72-80.